

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૭૮૬ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ નવાં લોકગીત

વિષય ૬-૧૩

નવાં લોકગીત

વંદે માતા ભારતી !

વંદે માતા ભારતી, વંદે માતા ભારતી !
સ્વર્ગથી શ્રેષ્ઠ અમ માતૃભૂમિ—જનની:
વંદે માતા ભારતી !

ઉદયાચલ સૂર્ય પ્રચંડ ભાનુમતી !
ગિરિ હિમાચલ અચલ દુર્ગધારી !
વંદે માતા ભારતી !

જગદ્જ્યોત્સ્ના સમી ધર્મની દાયિની !
શક્તિ તું ! માત ! ઝો ! મોક્ષદાયી !
વંદે ! માતા ભારતી !

રતુવતી, રસવતી, જલવતી, સરસ્વતી !
રૂપિ—મુનિ—વીરના વેદવાહી !
વંદે માતા ભારતી !

જ્ઞાન ને ભક્તિનાં નેણુ બે ઝગઝગે;
મુખે મોક્ષના અમર મંત્રો રમે:
વંદે માતા ભારતી !

હૃદયમાં સત્ય ને હાથમાં શૌર્યશ્રી;
ધર્મક્ષેત્રે પાય પાવનકારી:
વંદે માતા ભારતી !

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા ધર્મયુદ્ધોપણા:
જીવ ને દેશ ને જગતની ચેતના:
વંદે માતા ભારતી !

મંગલ ગાન તવ સકલ ભારત કરેઃ
અમ પ્રાણુ—ધન—તન સર્વ, દેવિ ! ચરણેઃ
વંદે માતા ભારતી.

માત બોલાવે, હા !

તુંને તારી માત બોલાવે, હા !

ભારત માત બોલાવે, હા !

દુઃખભરી આ ભારત માતા,

દુખડાં પીવા આવી જ.

કાળનાં પૂર ન ખાળી શકાયે,

નાવ સંભાળી બેઠોયા.

માત બોલાવે, હા, ભારત માત બોલાવે, હા !

પરદેશે ન દેશે દેશે

લોક જાગે ને જૂઝે, હા !

જૂઝવા, જીતવા માત બોલાવે,

માત બોલાવે જાગીજ.

માત બોલાવે, હા ! ભારત માત બોલાવે, હા !

અભય

અભય, અભય, તું ! અભય બનીજ;

અભય, અભય, તું ! નિર્ભય થા.

દેશનગારે સાચનો ડંકો

ધર્મયુદ્ધમાં વાગે હા !

સન્મુખ, શૂરા ! આવીજ:

અભય, અભય, તું નિર્ભય થા.

કાળ તણે દરિયાવે ભરતી,
હૈયે ભરતી ભરી ભરી જત.
સન્મુખ, શૂરા ! આવીજ:
અભય, અભય, તું ! નિર્ભય થા.

જગત તણું જાગે છે નયણું
આંખ ઉઘાડી જાગીજ.
સન્મુખ, શૂરા ! આવીજ:
અભય, અભય, તું ! નિર્ભય થા.

ભારતસૈનિકનું ગીત

સૂતાતા બાણશય્યામાં પિતામહ ધર્મને કાળે;
સહીશું ને વહીશું સહુ અમે અમ દેશને કાળે.
જીવશું જહરના ખાલા ગણી સાકર સમા મીઠા;
ખમીશું, જૂઝશું, જીતશું, પડીને મૃત્યુના મુખમાં.
અમોને દેશની સેવા એ એક જ એક મુખ છે, હા,
ખરેખર દેશની સેવા છે દુર્લભ દેવને પણ, હા !
હો ! જાગો ! બોલાવે મા, નગારાં યુદ્ધનાં વાળે,
ગાળે તોપ દુશ્મનની, કસોટી, વીર ! છે આળે.
લલ્લકતા તોપના ગોળાની પહેરીશું અમે માળા;
અમે શત્રોના સાગરને અને અગ્નિ તણી જવાળા
ઝીલીશું ને જીવશું, હા ! અમારા દેહને કવચે.
અગ્ન અમ હાથ ને હૈયાં અમારા દેશની ફરજે.
અમર અમ દેહ ને આત્મા, અમર અમ ધર્મને કીર્તિ;
અમર અમ માત ભારત ને અમર અમ દેશની પ્રીતિ.

ચેતન સાહેબ—નામ

ચેતન સાહેબ—નામ,

ચેતન ચેતો.

ચેતન પ્રભુનું નામ,

ચેતન ચેતો.

(ધ્રુવ)

ચેતનનામ સત્જીગની ચાવી,

સહુ જીગમાં તે એક જ ફાવી—ચેતન—૦

જગત્-જળ, બંધનના જળાં,

મોહ—પરાધિનતાનાં તાળાં:

એ સહુની ચેતન છે ચાવી,

સહુ જીગમાં એ એક જ ફાવી:

એ જ એ જ સત્જીગની ચાવી—ચેતન—૦

ચેતન જગનો ભૂપ,

ચેતન ચેતો;

ચેતન પ્રભુનું રૂપ,

ચેતન ચેતો—ચેતન.

ચેતનના આદેશ

ચેતનના આદેશ, દે, દે

ચેતનના આદેશ;

ચેતનના આદેશ, દે, દે

ચેતનના આદેશ.

(ધ્રુવ)

એ આદેશે આંખો ખૂલે,

એ આદેશે પાંખો ફૂટે;

એ આદેશે પગ નવ ઢૂળે;
એ આદેશે સાચાં સૂળે;
એ એ એ આદેશ, દે, દે
ચેતનના આદેશ.

એ આદેશે આત્મા રાચે;
એ આદેશે યાત્રા માંડે.
એ આદેશે જીવન જાગે;
એ આદેશે વેદિ વાધે;
એ એ એ આદેશ, દે, દે
ચેતનના આદેશ—૦.

હિંદી મુક્તિદેશનું જ્યુગલ

મુક્તિની દેશ અમે મુક્તિની દેશ,
મોક્ષ, મોક્ષ, મોક્ષ, એ અમારા મંત્ર દેશ:
અમે મુક્તિની દેશ. (ધ્રુવ)

ભૂખ્યાને ભાખરી ને તરસ્યાને પાણી;
અનાથને આશરો ને અભણને વાણી:
અમે મુક્તિની દેશ—૦

પાપીને પ્રાયશ્ચિત ને આંધળાને આંખ;
આળસુને કામકર્મ, પાંગળાને પાગ:
અમે મુક્તિની દેશ—૦

સન્યાસીને સ્નેહ ને સંસારીને ધર્મ;
રાજા ને રંક ને પરમારથનાં કર્મ:
અમે મુક્તિની દેશ—૦

સઘળે ભગવાન ને સઘળાને માન;
 સ્તુતિનાં દુઃખ કેરાં કરીએ અમે પાન:
 અમે મુક્તિની ફાળ—૦

સઘળે ભગવાન ને સઘળા છે ભાઈ,
 દુઃખ, રોગ, પાપ સામે અમારી લડાઈ:
 અમે મુક્તિની ફાળ—૦

સોશિયાલિસ્ટનું ગીત

સઘળાના ભાઈ અમે સઘળાના ભાઈ;
 રાજના તાજ એ છે નામની નવાઈ.
 રાજ એ તો લોક પર કરે છે કમાઈ:
 સઘળાના ભાઈ અમે સઘળાના ભાઈ.

પૈસાની લુંટ ને લોભની ચડાઈ;
 માનના કામ ને લક્ષ્મીની સવાઈ,
 એ લુંટ, લોભ, કામ સામે અમારી લડાઈ;
 સઘળાના ભાઈ અમે સઘળાના ભાઈ.

રાંકડાને રોટલે તમારી છે તગાઈ;
 રાંકડા બૂખે મરે ને ભોજન જમે ભાઈ.
 રાંકડાની લક્ષ્મી લુંટી ભાઈની મોટર ધાઈ:
 સઘળાના ભાઈ અમે સઘળાના ભાઈ.

રંકખાઉ રાક્ષસો ! ધનરક્ષકો અહો !
 જેનું જે તેને તે દેવું, શું ખોદું, કહો ?
 સઘળું સરખે ભાગે બહેચા રાખો નહિ રાઈ:
 સઘળાના ભાઈ અમે સઘળાના ભાઈ.

મૂકી ઘો મહેલાતો રંકલક્ષ્મીએ ચણાઈ;
દેશું ત્યાં રંક રોગીને ઉપચારને દવાઈ;
શ્રીમાન ! તમ સગાઈ રંક લોકમાં સમાઈ;
સઘળાના ભાઈ અમે સઘળાના ભાઈ.

સઘળા પ્રભુના પુત્ર સઘળા છે ભાઈ;
સઘળા છે આત્મરૂપ સઘળા છે ભાઈ.
સર્વ સઘળામાં શોભે તેમાં શી નવાઈ;
સઘળાના ભાઈ અમે સઘળાના ભાઈ.

ધર્મ

કર્તાનું કર્મ એ, માનવનો મર્મ એ—
એક, એક, એક, એક, ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

ધરતીનો ધારનાર, પૃથ્વીનો પાલનાર;
જગને જગાવનાર, જીવોને તારનાર:
એક, એક, એક, એક, ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

શાસ્ત્રોનો સાર એ, જગતની પાર એ;
મમતાનો માર એ, જીવનનો તાર એ:
એક, એક, એક, એક, ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

પ્રાણીનો પ્રાણ એ, ક્રિયાનું કર્મ એ;
સત્યની સાન એ, કર્મનો જ મર્મ એ:
એક, એક, એક, એક, ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

સાધુનું સત્ત્વ એ, તપસ્વીનું તત્ત્વ એ;
 શૂરાનું શસ્ત્ર એ, કર્મીનું કૃત્ય એ:
 એક, એક, એક, એક, ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

રાજાનો રાજ એ જ, રાજાનો તાજ એ જ;
 કીર્તિનું કાજ એ જ, સાગરની પાજ એ જ:
 એક, એક, એક, એક, ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

કળયુગનો કાળ એ, સત્યયુગનો સાર એ;
 અક્ષય ભંડાર એ, ભૂનો આધાર એ:
 એક, એક, એક, એક, ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

પ્રભુનો પ્રકાશ એ, આત્માની આરા એ;
 વિમળ વિલાસ એ, વિશ્વભય વિકાસ એ:
 એક, એક, એક, એક, ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

પ્રગતિનો પંથ એ, વિશ્વની વસંત એ;
 શાન્તિના તંત્રનો સનાતન મંત્ર એ:
 એક, એક, એક, એક—ધર્મ—ધર્મ—ધર્મ.

સીતારામનો પ્રસાદ

સીતારામનો પ્રસાદ, સીતારામનો પ્રસાદ,
 શિયળ કાન્તિનો પ્રસાદ, પરમ શાન્તિનો પ્રસાદ:
 સીતારામનો પ્રસાદ, સીતારામનો પ્રસાદ.

સેહલગ્નનો પ્રસાદ, સેહયગ્નનો પ્રસાદ;
શુદ્ધ શક્તિનો પ્રસાદ, ભવ્ય ભક્તિનો પ્રસાદ:
સીતારામનો પ્રસાદ, સીતારામનો પ્રસાદ.

ભવ્ય ભોગનો પ્રસાદ, અજબ ભોગનો પ્રસાદ;
સૃષ્ટિસેવાનો પ્રસાદ, મોક્ષમેવાનો પ્રસાદ:
સીતારામનો પ્રસાદ, સીતારામનો પ્રસાદ.

પાપ કાપતો પ્રસાદ, અગ્નિતાપનો પ્રસાદ;
રોગનાશનો પ્રસાદ, પરમ આશનો પ્રસાદ:
સીતારામનો પ્રસાદ, સીતારામનો પ્રસાદ.

પુણ્યસાજનો પ્રસાદ, પુણ્યકાજનો પ્રસાદ;
પુણ્યરાજનો પ્રસાદ, પુણ્યપાજનો પ્રસાદ:
સીતારામનો પ્રસાદ, સીતારામનો પ્રસાદ.

રામરાજ્યનો પ્રસાદ, નીતિરાજ્યનો પ્રસાદ;
વિમળ વાતનો પ્રસાદ, સીતામાતનો પ્રસાદ:
સીતારામનો પ્રસાદ, સીતારામનો પ્રસાદ.

રામનામનો પ્રસાદ, મોક્ષધામનો પ્રસાદ;
સીતારામનો પ્રસાદ, જગ—આરામનો પ્રસાદ;
સીતારામનો પ્રસાદ, સીતારામનો પ્રસાદ.

સાવધાન

આધિન આત્મા રે, સ્વાધિન સ્વાત્મા રે:
સ્વાધિનતાના સ્વરાજ્ય અમો પામીશું, પામીશું.

(ધ્રુવ)

સ્વાધિનતાની સ્વતંત્રતા વિણુ સ્વાત્માના સામ્રાજ્ય કહાં ?
 લોકરાજ્યના સ્વરાજ્યના વિણુ પ્રજાપ્રગતિ ને મુક્તિ કહાં ?
 આધિન આત્મારે—૦

ખંડે—ખંડે, દેશે—દેશે, પ્રજાપ્રગતિનાં પૂર વહે;
 એ પ્રગતિ એ સ્વતંત્રતાને આજ અમારો દેશ ચહે:
 આધિન આત્મારે—૦

સ્વાધિનતા—સ્વધર્મ—કર્મમાં સાવધાન એ મંત્ર મહા;
 સાવધાન એ સ્વદેશ મારા, સાવધાન એ લોક બધા:
 આધિન આત્મારે—૦

મારા દેશને કાજ

મારા દેશને કાજ, મારા પ્રેમને કાજ, મારા ધર્મને કાજ,
 આજ ગેર ધરૂં, આજ ગેર ધરૂં.
 સોનાથી શ્રેષ્ઠ આ સોનેરી ગેર રંગ
 દેશ—પ્રેમ—ધર્મ કાજ અંગે ધરૂં: મારા દેશને—૦

ઉપાનો રંગ એ, સૂરજનો રંગ એ;
 અગ્નિનો રંગ એ, ગેરનો રંગ એ—
 દેશ—પ્રેમ—ધર્મ કાજ અંગે ધરૂં: મારા દેશને—૦

આકાશે ઉડશું ને અગ્નિ પર ચાલશું;
 ચેતનાની જ્યોતની જ્વાલા જગાડશું.
 ખમશું, ખમાવશું, ખેલશું ને ખેડશું.
 ધર્મની ધારાને ધરતી પર રેલશું.

એ યશ કાજ સાજ આજ અંગે ધરૂં:

દેશ—પ્રેમ—ધર્મ કાજ અંગે ધરૂં: મારા દેશને.

કુચ, કદમ ઉઠાવ

કુચ, કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ, કુચ, કદમ ઉઠાવ.

• એક વેગ—એક વેગ—વીજળી વેગ—એક વેગ—

કુચ, કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ કુચ, કદમ ઉઠાવ: (ધ્રુવ)

સખળ શત્રુ—પ્રખળ શત્રુ:

કુચ, કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ, કુચ, કદમ ઉઠાવ.

એક દષ્ટિ, એક તાન, એક ભાન, એક માન;

એક લક્ષ્ય—એક ચોટ, એક ચાપ, એક આણુ:

કુચ, કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ, કુચ, કદમ ઉઠાવ:

સખળ શત્રુ—પ્રખળ શત્રુ:

કુચ કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ, કુચ, કદમ ઉઠાવ.

સખળ લોક ગગન ઉડે, ઝૂઝે ચડીને વિમાન;

જાગશે તે જીતશે, જે ઘોરશે તે ખોશે જાન:

કુચ, કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ, કુચ, કદમ ઉઠાવ:

સખળ શત્રુ—પ્રખળ શત્રુ:

કુચ, કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ, કુચ, કદમ ઉઠાવ.

એક જંપ, એક સંપ, એક સાન, એક જ્ઞાન;

ખંડે ખંડે, દેશ દેશ, હિંદનું વધે સ્વમાન. ✓

કુચ, કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ, કુચ, કદમ ઉઠાવ:

સખળ શત્રુ—પ્રખળ શત્રુ:

કુચ, કદમ ઉઠાવ, બન્ધુ, કુચ, કદમ ઉઠાવ.

તૈયાર છે

સ્ત્રીઓને સન્દેશ

અનુપમ સ્ત્રીસાહિત્ય

ગુર્જર સાક્ષરોના પ્રેરક નિબંધોનો સંગ્રહ
મનનીય લેખમાળા સ્ત્રીઓ ને પુરૂષો માટે

મૂલ્ય ૧-૮-૦

Open Letters to Mr. Montagu Part I

By

Mulji Dullabhji Ved

Price Two Annas Per copy

છપાય છે

સનાતન ધર્મ ને ગીતાણી: લોકમાન્ય તિલકના
બે પ્રેરક વ્યાખ્યાનો

Open Letters to Mr. Montagu, Part II

પ્રકાશક: સૌ. દેવકીબાઈ મૂલજી વેદ, ૩, વાલકેશ્વર રોડ, મુંબઈ

Printed by Ramchandra Yesu Shedge, at the Nirpaya-sagar
Press, 23, Kolabhát Lane, Bombay.

